

Dé uitvaartonderneming in de natuur: doodgravers.

De herfst is begonnen. Bovengrondse delen van planten sterven, bomen verliezen hun bladeren. In de natuur gaan ook dieren dood. Niet alleen in de herfst maar het hele jaar door. Ze gaan dood van ouderdom, vallen ten prooi aan rovers, worden geïnfecteerd door virussen, bacteriën of schimmels, worden dood gereden op onze fietspaden en wegen, of sneuvelen door onze pogingen om alles netjes, schoon en onder controle te houden.

Als die miljoenen lijken niet zouden worden opgeruimd, dan zouden wij al lang geleden bedolven zijn onder bergen dode dieren. Maar gelukkig hebben we in de natuur een uitvaartonderneming met allerlei soorten en maten werknemers. Schimmels, bacteriën, vogels, zoogdieren, vliegen, kevers en een gevarieerd gezelschap aan slakken, ringwormen, spinnen, hooiwagens, mijten, pissebedden, duizendpoten, springstaarten, vlinders, sprinkhanen, (sluip-)wespen, bijen, hommels, mieren en wantsen helpen allemaal bij de opruiming. Niet alleen wij kunnen dankzij die opruimers overleven, maar de hele flora en fauna profiteert van de dood. Dood doet leven!

Een keverfamilie die gespecialiseerd is in het leven van kadavers is de doodgraver (*Nicrophorus*). Doodgravers zijn 10 tot 25 mm groot en glanzend zwart. Enkele soorten hebben een helder oranje gekleurde tekening op de rug. Als een doodgraver een kadaver ruikt gaat hij erop af. Is dat kadaver klein, bijvoorbeeld een dode muis of een vogeltje, dan begraaft de kever dat door de aarde eronder weg te duwen. Komt er een tweede kever op de lijkklucht af en

zijn beide kevers mannetjes, dan wordt er geknokt. Is de tweede kever van de andere sekse dan wordt er samengewerkt. Langzaam maar zeker verdwijnt het dode dier onder de grond. Maar dan begint het echte werk pas. Er wordt gepaard, waarna de kevers een kuiltje in het kadaver maken waarin ze sappen opgeven die het lijk verder verteren. Dan wordt er een gangetje gegraven waarin de eitjes worden afgezet. Het vrouwtje blijft bij de eitjes tot deze na een dag of vijf uitkomen. Ze lokt de larven uit het gangetje door te tsjirpen en gaat ze dan voeren met het aas. Na een weekje gaan de larven zich verpoppen om uiteindelijk als volwassen doodgraver het werk van de firma doodgraver voor te zetten. Mooi toch!

De Nederlandse organisatie EIS (European Invertebrate Survey) heeft een aaskeverwerkgroep. Deze heeft als doel kennis over de Nederlandse aaskeverfauna te vergroten en deze verder uit te dragen. De werkgroep verzamelt daartoe onder andere aaskeverwaarnemingen. Heb je een aaskever gezien geef dit dan door via Telmee.nl of Waarneming.nl, bij voorkeur met toevoeging van een foto.